

OBSAH :

EUROÚSTAVA :

Európska reformná finta
Ondrej Dostál

EKONÓMIA :

Ekonomía, etika a kríza sociálneho štátu
Michael Novak

ZAHRANIČNÁ POLITIKA :

Sarkozité, égalité, fraternité a francúzske
vytriezvenie Michal Novota

KNIHA :

Monitoring evropské legislativy 2006
Ondřej Krutílek

EURÓPSKA REFORMNÁ FINTA

Ondrej Dostál

Nahradenie európskej ústavy *Reformnou zmluvou*, na ktorom sa lídri členských krajín EÚ dohodli na júnovom summite, môže na prvý pohľad vyzeráť ako pribrzdzenie bruselského eurovlaku rútiaceho sa plnou parou k európskemu superštátu. V skutočnosti má táto zdaniľovo pomalšia rýchlosť iba jeden účel – bezpečne prejsť s ústavným nákladom cez zákrutu, na ktorej sa už eurovlak vykofajil. A potom sa veselo hnať k vytúženému cieľu ďalej.

Euroústavu odmietli voliči v referendách vo Francúzsku a v Holandsku. V Nemecku a na Slovensku zablokovali jej ratifikáciu podania na ústavný súd pre podozrenie, že na schválenie tak zásadného dokumentu nestačí súhlas parlamentu, ale je nevyhnutné uskutočniť referendum. Problémy s ratifikáciou sa očakávali aj v ďalších krajinách ako Veľká Británia, Poľsko, Česko alebo Dánsko. Európski politici si po francúzskom a holandskom referendovom fiasku stanovili dvojročné obdobie na reflexiu. Toto obdobie však nevyužili na skutočné zamyslenie sa nad tým, či je doterajšie smerovanie EÚ v poriadku a čo by bolo dobré na ňom zmeniť. Miesto toho iba na poslednú chvíľu technicky zauvažovali, ako euroústavu upraviť, aby sa stala priechodnou, alebo aby sa aspoň čo najviac z jej obsahu podarilo prepašovať do primárneho práva EÚ iným spôsobom. *Reformná zmluva* nie je žiadnou reformou európskej integrácie, ani žiadnou podstatnou zmenou obsahu euroústavy, ale iba fintou na občanov európskych krajín.

Čo sa má na euroústave zmeniť? Samotný dokument sa už nebude volať *Zmluva o Ústave pre Európu*, ale *Reformná zmluva*. Plánovaný šéf diplomacie nebude nosiť titul minister zahraničných vecí, ale vysoký predstaviteľ pre zahraničné otázky a bezpečnostnú politiku. Doterajšie smernice a nariadenia sa nepremenujú na zákony a rámcové zákony. Doterajšie symboly EÚ sa budú používať aj naďalej, akurát nebudú zakotvené v žiad-

nom dokumente. Všetky tieto „zmeny“ sú iba na zalepenie očí. Iste, symbolika je dôležitá, zvlášť ak uvažujeme, či EÚ smeruje k superštátu, ale terminológia predsa nemôže byť podstatou vecí. Ak zmeníme slová, ale nezmeníme to, čo nimi označujeme, nemôže byť o žiadnej zásadnej zmene reč. Euroústava priznávala otvorenejšie, kam to celé vlastne smeruje. A *Reformná zmluva* sa to opäť snaží zahmliť. To je celý rozdiel.

V *Reformnej zmluve* by nemala byť zmienka od nadradenosti práva EÚ nad právom členských štátov. To je síce pozitívne, ale táto nadradenosť už vyplýva z rozhodnutí Európskeho súdneho dvora, takže ani toto nie je žiadna veľká praktická zmena.

Reformná zmluva nie je žiadnou reformou európskej integrácie, ani žiadnou podstatnou zmenou obsahu euroústavy, ale iba fintou na občanov európskych krajín.

Veľká Británia mala problém so zahrnutím *Charty základných práv*, ktorá zavádza rôzne sociálne pseudopráva, do euroústavy. Miesto toho, aby sa časť dokumentu, s ktorou nie sú stotožnené všetky zmluvné strany, štandardným spôsobom do výsledného dokumentu nezahrnula, uplatnilo sa klasické euroriešenie – *Charta* nebude platiť pre Britániu. Vo vzťahu k Francúzsku, ktoré malo problém s neobmedzenou konkurenciou na vnútornom trhu, sa EÚ zachovala veľkorysejšie a zmienku o nej úplne vypustila. Nielen pre Francúzov. Francúzsko predsa nie je žiadny ostrov ako Británia.

Najviac rozruchu vyvolalo tvrdošijné zotršťvanie Poľska na požiadavke zmeny hlasovacieho mechanizmu. Dokonca kvôli tomu hrozilo, že summit skončí krachom. Nakoniec sa podarilo nájsť kompromis

v podobne odkladu nového hlasovacieho mechanizmu o niekoľko rokov. Ani táto „zmena“ však na podstate veci nič nemení. Jednak ide iba o dočasné zdržanie, ale predovšetkým oveľa dôležitejšia ako mechanizmus hlasovania je postupujúca centralizácia EÚ. Presúvanie kompetencií z členských krajín na Úniu. Zmena otázok, v ktorých sa na rozhodnutie vyžaduje konsenzus a možno uplatniť právo veta, na také, o ktorých sa hlasuje. A určite nie je tým najdôležitejším, či sa bude rozhodovať takou alebo onakou väčšinou. Problémom je už to, že sa pri hlasovaní opustila zásada „jedna krajina – jeden hlas“ a že sa o stále väčšom počte otázok vôbec hlasuje, miesto toho, aby sa na prijatie rozhodnutí vyžadovala jedomyseľná zhoda všetkých členských štátov. Už ani nehovoriac o tom, že euroústava a podľa všetkého aj budúca *Reformná zmluva* otvárajú Pandorinu skrinku ďalšieho presúvania kompetencií z členských krajín na Brusel a z rozhodovania konsenzom na hlasovanie aj bez zmeny základných zmlúv.

Všetky podstatné veci z euroústavy sa preniesú aj do novej *Reformnej zmluvy*. Jeden aj druhý dokument posilňuje Brusel, oslabuje národné štáty a kliesni cestu európskemu superštátu. Zmena formy a niektorých nepodstatných ustanovení je iba zastieraním skutočného obsahu zamýšľaných zmien a snahou vyhnúť sa referendám a riziku neschválenia tohto dokumentu. Proste takou typickou eurofintou.

EÚ nepotrebuje ústavu, ani *Reformnú zmluvu*. Potrebuje zoštíhliť, odburokratizovať, decentralizovať, zrušiť všetky spoločné inštitúcie a normy, ktoré nie sú nevyhnutné pre fungovanie spoločného trhu. Stará ústava, ani nová zmluva nič z toho neponúkajú. Preto by aj *Reformná zmluva* mala poputovať tam, kde skončila euroústava v jej pôvodnej podobe. Do koša.

Autor je riaditeľ KI a koordinátor Iniciatívy proti európskej ústave.

EKONÓMIA, ETIKA A KRÍZA SOCIÁLNEHO ŠTÁTU

Michael Novak

Smrť socializmu

Od pádu komunizmu uplynuli už takmer dve desaťročia. V roku 1989 v centre Bratislavy a po celom svete začalo byť odmietané všetko, čo súviselo s pojmom „komunizmus“, ale aj „socializmus“. Kolaps „reálneho existujúceho socializmu“ otriasa štruktúrami medzinárodného socializmu aj v roku 2007.

Z ekonomického hľadiska bol tento kolaps radikálny. Potvrdil, že socializmus ako ekonomická teória bol zásadne chybný. Ukázal tiež, že socialistická analýza kapitalistických režimov bola nesprávna. Bola postavená na „kváziviere“, že kapitalizmus musí nevyhnutne zlyhať. S kolapsom socializmu však skolabovala aj táto viera.

Ale kolaps tejto viery neovplyvnil iba komunizmus, ale aj ostatné doktríny a ideály, ktoré boli presiaknuté socialistickými ekonomickými princípmi, vrátane západného socializmu a dokonca sociálnej demokracie. Komunistickej a socialistickej strany po celom svete rýchlo menili svoje oficiálne názvy, obvykle na eufemizmy typu „sociálnodemokratický“. Vystáva otázka: Nie sme po kríze socializmu v kríze sociálneho štátu, teda v kríze najvlastnejšieho dieťaťa sociálnej demokracie? Faktky vyzerať ako nepopierateľné. Čo s tým môžeme urobiť?

Úpadok zodpovednosti

Achillovou pätou sociálnej demokracie je práve to, že presúva príliš veľa zodpovednosti na kolektív a tak do značnej miery ignoruje to, čo pápež Ján Pavol II. nazval „subjektivitou“ ľudskej osobnosti; teda úplné jadro osobnej zodpovednosti, na ktorom je založená ľudská dôstojnosť.

Sociálna demokracia spáchala dva prehrešky proti kresťanskej antropológii. Po prvé, idealisti prehliadli morálnu slabosť, ktorá obvykle ruína osobný zmysel pre zodpovednosť, čo je pozorovateľná skutočnosť popísaná v slovom spojení „kvôli prvotnému hriechu“. Po druhé, v ich prehnanej reakcii na „individualizmus“, ku ktorej vyzývajú, majú sociálni demokrati nielen tendenciu nadmerne zdôrazňovať „spoločenstvo“, ale aj ho nekriticky stotožňovať s „kolektívom.“ Potom si vyberajú ako prvotného predstaviteľa spoločenstva štát.

Z toho vyplývajú dva dôsledky: na jednej strane degeneruje subjektívny zmysel pre osobnú zodpovednosť a podporuje sa „letargia“, pred ktorou vystríha Druhý vatikánsky koncil v *Gaudium et Spes* (1965) a na druhej strane štátna administratíva pohlcuje čoraz viac funkcií, ktoré predtým vykonávala občianska spoločnosť.

To vynáša na svetlo osud, ktorý Alexis de Tocqueville predpovedal demokracii v modernom svete, teda, že vývoj povedie k „novému mäkkému despotizmu“. Predvídal, že budúci sociálni klienti podľahnú mäkkejšej materiálnej tyranii vlády, pričom uviedol: „Vláda rozširuje svoje objatie, aby do neho pojala celú spo-

ločnosť. Pokrýva celý spoločenský život sieťou drobných, komplikovaných pravidiel, ktoré sú atomizované a zároveň jednotvárne, a ktoré spôsobujú, že dokonca aj tí najoriginálnejší ľudia s najvlastnejším temperamentom nebudú môcť o hlavu vyčnievať nad davom. Nelámu ľudskú vôľu, ale oslabujú, deformujú a vedú ju, ..., blokujú, obmedzujú, rušia, dusia a mrzačia do takej miery, že nakoniec žiaden národ nebude nič viac ako stádo bojazlivých a lopotiach sa zvierat so štátom ako svojim pastierom.“ (Tocqueville, A.: *Demokracia v Amerike*, II. diel, IV. časť, kapitola VI).

Pápež Ján Pavol II. tiež zblízka pozoroval samodeštruktívnu silu logiky, ktorú v sebe demokracia a sociálny štát nesie. V encyklike *Centesimus Annus* pojednáva o „zdravej teórii štátu“, deštrukcii občianskej spoločnosti totalitným štátom a o vláde zákona spolu s ochranou osobných práv a práv menších. Odsek 48 začína tým, že pôsobenie trhovej ekonomiky je podmienené bezpečnými zárukami slobody jednotlivca a súkromného vlastníctva, ako aj stabilnou menou a efektívnymi verejnými službami.

Pápež Ján Pavol II. formuloval tri princípy, ktorými by mali byť obmedzované zásahy sociálneho štátu: *princíp subsidiarity, princíp nežiaducich účinkov a princíp osobnej morálnej služby*.

K princípu subsidiarity uvádza napríklad, že „spoločenstvo vyššieho rádu by nemalo zasahovať do vnútorného života spoločnosti nižšieho rádu, zbavovať ho jeho funkcií, ale radšej ho v prípade potreby podporovať...“. Zdá sa, že princíp nežiaducich účinkov je rozšírením slávneho princípu Adama Smitha a Friedricha Hayeka: zákona nezamýšľaných dôsledkov. Sociálny štát spôsobuje štyri nezamýšľané zlá, konkrétne: 1) stratu ľudskej energie a 2) nekontrolovateľný nárast verejných úradov, ktoré 3) sú ovládané viac byrokratickým spôsobom myslenia ako starostlivosťou o službu klientom, a ktorý 4) je sprevádzaný abnormálnym rastom verejných výdavkov. Tretí pápežov princíp kritiky sociálneho štátu zdôrazňuje úlohu tých, ktorých Edmund Burke nazval „malými čatami“ v ľudskom živote: „...potreby najlepšie chápu a uspokojujú ľudia, ktorí sú k nim najbližšie, a ktorí sú susedmi tých, ktorí sú na ne odkázaní“.

Odstránením „malých čiat“, ktoré dávajú životu tú správnu ľudskú mierku, sociálny štát generuje „masovú spoločnosť“ – neosobnú, nefunkčnú, kontraproduktívnu a dusiacu ľudského ducha. Odstraňovaním vitality súdržnej a samosprávnej občianskej spoločnosti štát sociálnej pomoci redukuje oblasť zodpovednosti za osobné skutky.

Aj keď sociálny štát priniesol pozitívne efekty, najmä pre starších, v mnohých krajinách bol voči mladým, a najmä manželstvám a rodinnému životu, veľmi deštruktívny. Podiel nemanželských detí dosiahol v mnohých krajinách nevídanú mieru, vrátane USA, Veľkej Británie a Švédska. Napriek úmyslom, sociálna demokracia preukázateľne zničila rodiny dokonca aj v takých kultúrach, kde rodina bola prvotným zdro-

jom sily po tisícročia. Spôsobila aj úpadok osobnej zodpovednosti, pracovných návykov a morálnej vážnosti. Strácajú sa tiež zdravé návyky, jednoduché cnosti ako umiernenosť, láskavosť a osobná spoľahlivosť vyzerať ako staromódne a ľudia so silným charakterom sú vytláčaní tými, ktorí žiadny charakter nikdy nemali.

Morálny základ slobody

Vážne otrasy základov sociálnodemokratického experimentu súvisia s tým, že sociálny štát sľubuje viac ako je schopný splniť. To je príliš drahé a vytvára to „nový mäkký despotizmus“. Pokiaľ sociálnodemokratické spoločnosti nebudú zásadne reformované, na základe realistickejšieho a pragmatickejšieho humanizmu, je v stávke osud samotnej demokracie. Projekt samosprávy má buď morálne základy, alebo nie je možný. Ak sa na tom zhodneme, musíme preskúmať morálnu dimenziu slobody.

Ako povedal lord Acton, skutočná sloboda je slobodou robiť to, čo by ste mali robiť, a nie slobodou robiť to, čo sa vám zachce. Takže výkon správne pochopenej slobody znamená prijať zodpovednosť za svoje skutky. To dáva človeku jeho dôstojnosť.

Problémom sociálneho štátu je, že bol skoncipovaný tak, že sa stal náhradou za zodpovednosť, slobodu, sebaovládanie a zákon. Nevyžaduje a ani neodmeňuje zodpovedné konanie. Korumpuje cnostných a dáva rovnaké požitky aj tým, ktorí cnosťou pohrdajú. S občanmi jedná, ako keby to boli stvorenia bez morálky; robí z nich všetkých pasívnych klientov. Bol skoncipovaný tak, ako keby ho výchova zodpovedných občanov nezaujímala. Podporuje nezodpovednosť a tým sa vysmieva z tých občanov, ktorí starosvetsky ešte stále veria vo svoje vlastné schopnosti byť nezávislými, tvrdo pracovať a spoliehať sa iba na seba.

Záver

Viac ako jedno storočie socializmus klamal ľudskú predstavivosť tým, že pútal jej pozornosť na štát. Primerane k tomu, chyba sociálnej demokracie spočíva v nasmerovaní spoločenského charakteru človeka na štát a v potláčaní jeho osobnej zodpovednosti a ľudskej tvorivosti. Avšak skutočným dynamom samosprávy slobodných ľudí nie je štát, ale jednotlivca a občianska spoločnosť. Preto všade, kde je to možné, je nutné nahradiť štátnu byrokraciu osobnou zodpovednosťou a inštitúciami občianskej spoločnosti.

Autor je americký teológ a filozof, spolupracuje s American Enterprise Institute. Článok je skrátenou podobou prednášky, ktorá odznela v rámci cyklu CEQLS v Bratislave dňa 28. júna 2007. Celé znenie prednášky nájdete na stránke KI. Preložil Svetozár Gavora.

SARKOZITÉ, ÉGALITÉ, FRATERNITÉ A FRANCÚZSKE VYTRIEZVENIE Michal Novota

Jeho meno sa v kuloároch prekladá ako nádej a skloňuje s rovnakou úctou ako meno barda hnutia, ktorého ducha vyznáva – Charlesa de Gaulla. Najprv prišli veľké ideály, silné posolstvá, napínanie reformných svalov a vzápätí marketingovo dobre zvládnutá kampaň. Na jej začiatku a konci bol charizmatiký líder – Nikolas Sarkozy. Jeho víťazstvo vo francúzskych prezidentských voľbách vyvolalo oslavy konzervatívcov na oboch brehoch Atlantiku. Mnohí prorokovali „revolúciu“ v rozmeroch podobných Ronaldovi Reaganovi a Margaret Thatcher. Niektorí zásadoví americkí konzervatívci dokonca prelistovali katalógy Renaultu a Peugeotu a zabudli nachvíľu na naivných „žabožrútoch.“ Mnohí začali kresliť hrubú čiaru za érou úlíného Chiraca.

Potom vyprchli aj posledné bublinky dobrého francúzskeho šampanského, prišla studená sprcha, „opica“ a blbá nálada. Bastilla stojí nedobytá, gilotíny zostali v múzeách a revolúcia na francúzsky spôsob sa tentoraz odkladá. K optimizmu nepridali ani parlamentné voľby, ktoré okrem marginálneho víťazstva pravice zaznamenali svoj vrchol v trápno-vtipnom rozchode ambiciózneho páru na čele Socialistickej strany.

Prezidentské voľby po dlhých rokoch rozmútili stojaté vody francúzskej spoločnosti. Potreba lídra, ktorý zadefinuje novú politickú paradigmu, priniesie energizujúce ideály a dlho očakávané ekonomické oživenie, sa tiahla ako červená niť aprílovým aj májovým kolom prezidentských volieb. Na začiatku bolo rozpačité dedičstvo Chiracovej éry, zatažené nedoriešenými podozreniami z korupčných praktík, bezhodnotovým pragmatizmom doma a antiamerikanizmom za hranicami. Z dvanástich oficiálnych kandidátov prvého kola prezidentských volieb dominovali bojovému poľu dvaja lídri poradia. Rytier pravicového UMP (*Union pour un Mouvement Populaire*) Nicolas Sarkozy, zatracovaný Chiracovým kľdom v strane, a spanilá panna ľavice Ségolene Royal. Inak sympatická ex-družka šéfa Socialistickej strany (*Parti Socialiste*), ašpirujúca na podobnú revolučnú ikonu ako slávna *Marianne*. Royal paradoxne viac bojovala so svojimi, ako s pravicovým oponentom, aby sa vyhla blamáži z roku 2002, kedy Jospinova rozhádaná ľavicová koalícia zostala ponížene stáť pred bránami druhého kola volieb. Obom favoritom sekundovali čierne kone – centristický kandidát s prevažne ľavicovým elektorátom François Bayrou z UDF (*Union pour la Démocratie Française*) a veterán Jean-Marie Le Pen z NF (*Front National*), nočná mora ľavice aj pravice. Starnúci Le Pen svoj hviezdny „comeback“ z roku 2002 nezopakoval, čiastočne aj preto, že mu jeho „drsnú“ politiku voči prísťahovalcom ukradol Sarkozy. Bayrou síce v prieskumoch chvíľu dýchal na krk Royal, ale vo finále jeho pokus o pravo-ľavý guláš a tretiu cestu na prvých dvoch kandidátov nestačil.

Sarkozy má imidž tvrďasa, talentovaného rečníka, ktorý ako syn maďarských prisťahovalcov stúpil v politickom rebríčku od šéfa mládežníckej gaullistickej organizácie po populárneho ministra vnútra. Reputáciu získal potlačením sociálnych nepokojov v imigrantmi preplnených parížskych predmestiach. Na francúzske pomery odvážnym spôsobom pomenoval príčinu – štedrý sociálny štát živiaci „underclass“ a prísne uplatňovanie sekularizmu v *laicité*. Spolu s tradičným zmyslom pre národnú hrdosť a francúzsku „inakosť“ Sarkozy očakávané zahrnal na strunu dôsledného vymáhania poriadku a deportácie nelegálnych imigrantov. Navrhol balíček ekonomických opatrení, najmä liberalizáciu pracovného trhu, odstránenie 35 hodinového pracovného týždňa a zavedenie príplatkov za nadčasy. Zaviazal sa znížiť dane, zvýšiť verejné investície do inovácií, posilniť význam súkromného majetku výnimkami pri dani z dedičstva a zúžiť prebujnelý verejný sektor, ktorý z koláča štátneho rozpočtu ukrája až 45 percent všetkých výdavkov.

Kým predvolebná rétorika napĺňala optimizmom, povolebná nahráva skeptikom. Francúzsko zostane chorým mužom Európy.

Zatiaľ čo opatrné liberalizačné návrhy sa pri letargii z prídusenej francúzskej ekonomiky dali očakávať, Sarkozy prekvapil ostrou kritikou sekulárnej tradície zakotvenej v zákonom o oddelení štátu a cirkvi z roku 1905. Cestu najmenšieho odporu zvolil v prípade európskej politiky. Namiesto verejnou odpísanej euroústavy obhajoval zjednodušenú zmluvu, no radšej preferavo trval na jej odobrení francúzskym parlamentom. Z pozície centralizmu EÚ a vedúcej úlohy Francúzska v nej sa oproti Chiracovi nevyhranil ani o milimeter. Sľúbil presadzovať spoločného ministra zahraničných vecí, vyššie výdavky na spoločnú obrannú politiku a dôrazne oponovať pokusom o zachovanie princípu jednotnosti. V použití tvrdej sily pri boji s terorizmom sa profiloval ako priateľ a nie oponent Spojených štátov. Na druhej strane Chiracove líderstvo v opozičnom tábore proti vojne v Iraku neodsúdil.

Po elektrizujúcej kampani, v ktorej s cieľom obísť časovo limitovaný priestor v televízii zvíťazili kreatívne internetové nástroje, sa na voľbách zišlo rekordné množstvo občanov. Volebný zápas zmobilizoval v oboch kolách takmer 84 percent voličov, definitívne spečatil pravo-ľavú polarizáciu spoločnosti a vyniesol do prezidentského kresla Sarkozyho. Eufória stredo-pravicových elít bola naštartovaná. Neoprávnene. Z chariz-

matických politikov sa stávajú štátnici vtedy, keď dokážu uskutočniť aj nepopulárne kroky, ktorých význam sa ukáže často až v dlhodobom horizonte. Také však treba realizovať ešte na začiatku volebného cyklu, keď je ešte čas a chuť. Sarkozy sa však rád zvezie na vlnu francúzskej väčšinovej mentality, v ktorej je stále silno zakorenené genetické dedičstvo *égalité*, s agresívnymi imigrantmi stále menej *fraternité* a s etatizmom rozmazanou populáciou ešte menej *liberté*.

Vytriezvenie priniesol bruselský summit EÚ, kde Sarkozy úspešne debutoval so svojím návrhom vylúčiť z pripravovanej zmluvy zmienku o „slobodnej a nedeformovanej konkurencii,“ kľúčovej zásade Spoločenstva od roku 1957. Toto Sarkozyho víťazstvo neprekvapí vo svetle jeho vyjadrení o spoločnej priemyselnej politike EÚ, ktorá musí ponúknuť viac priestoru francúzskym priemyslenným koncernom. Zdá sa že Sarkozyho politický svet je vnútorne poznačený zápasom medzi *libéralisme* – ekonomickým liberalizmom, ktorý dominoval jeho kampani a tradičným francúzskym *dirigisme* – predĺženou rukou štátu v ekonomickej a sociálnej sfére spolu s povestným protekcionizmom v priemysle a poľnohospodárstve.

Kým predvolebná rétorika napĺňala optimizmom, povolebná nahráva skeptikom. Kosmetické a marketingové balíčky ekonomických opatrení veľkú úľavu Francúzom neprinesú, Francúzsko zostane chorým mužom Európy. Pokiaľ ide o slovenské záujmy, nemecko-francúzsky valec všetky pokusy o reformy v EÚ prevalcuje a Sarkozy z pozície sily určite na brzdu nesiahne. Preto so Sarkozyho Francúzskom ako spojencom vo veci objahoby štruktúrnych ekonomických reforiem a daňovej konkurencie počítať nemôžeme. Otázkou zostáva jeho skutočný postoj k transatlantickým väzbám v bezpečnosti, obrane slobody a západných hodnôt, ktorý v pohodlí medzinárodných kuloárov maskuje za tvárou priateľa Spojených štátov, no pred svojim elektorátom podlieha notorickému antiamerikanizmu.

Škoda dobrého talentu. Sarkozy by mohol svoju úctyhodnú charizmu a „drive“ použiť na ušľachtilejší cieľ ako zabetónovanie deformácií trhu a konkurencie doma aj v Európe. Existuje totiž aj iné, aj keď na rozdiel od *égalité* a *fraternité*, v Európe pomerne opomenuté francúzske dedičstvo – nadčasové varovania a odporúčania Alexandra de Tocqueville, Frédéric Bastiata a Bertranda de Jouvenela – skutočných synov francúzskej *liberté*. Možno by nebolo zlé rozšíriť knižnicu v Elyzejskom paláci práve o ich diela.

Autor je spolupracovník KI.

MONITORING EVROPSKÉ LEGISLATIVY 2006

Ondřej Krutílek

Porozumieť aktuálnému dňu v Evropskej únii vyžaduje schopnosť a vôľu zabývať sa touto problematikou sústavně. Bohužel je však len poskrovnú tých, ktorí tak činí. Pritom vládnutie na úrovni EU je nejen mimoočividne zaujímavé, ale predovšetkým sa v posledku dotýka každého z nás. Kniha *Monitoring evropské legislativy 2006* je v tomto ohľadu výjimečná, a to nejen v českém (československém) prostredí, pretože v sobě propojuje jak požadavek na stručnosť a „přístupnosť“, tak nároky na odbornou poctivost a analytiku. Stejně jako první svazek (*Monitoring evropské legislativy 2004-2005*) shrnuje i tato kniha pravidelné, elektronicky uveřejňované monitoringy, již se vyznačují nejen tím, že popisují aktuální kauzy na poli sekundární legislativy EU, ale současně je analyzují a pokoušejí se nastínit jejich vývoj s ohledem na vládnutí na tzv. národní úrovni. Autoři, analytici Centra pro studium demokracie a kultury, se krom toho v monitorinzích věnují i genezi širších problémů souvisejících se samotným projektem evropské integrace (budoucnost EU, financování EU a rozpočet, justice a vnitro, Lisabonská agenda, problematika jednotné měny, regionální politika, rozšiřování EU, zemědělství ap.). Publikace je oproti elektronickým monitoringům pro přehlednost doplněna věcným i jmenným rejstříkem, podrobným obsahem a slovníčkem, které efektivně napomáhají orientaci v textu, ať již čtenář hledá informace o určité kauze a jejím vývoji, nebo pouze události určitého časového období. Lze ji doporučit všem, kteří vyžadují relevantní a ověřené informace o EU jdoucí „pod povrch“ – profesionálům zabývajícím se EU, učitelům, studentům, ale i nejbližší veřejnosti se zájmem o Evropskou unii.

Monitoring evropské legislativy 2006 – objednávky vyřizuje Centrum pro studium demokracie a kultury, Venhudova 17, 614 00 Brno, Česká republika, tel./fax: +420 545 213 862, e-mail: cdk@cdk.cz, web: www.cdk.cz

Autor je analytik Centra pro studium demokracie a kultury (CDK), Brno.

UDIALO SA:

- 1) Dňa 11. júna 2007 analytička KI *Zuzana Humajová* hodnotila reformný návrh ministra školstva - **Koncepciu dvojúrovňového modelu vzdelávacích programov**. Viac nájdete na webstránke KI v sekcii KI KOMENTUJE.
- 2) Dňa 11. júna 2007 KI a Združenie za sociálnu reformu v spolupráci so Stálou konferenciou Občianskeho inštitútu predstavovali knihu editorov *Petra Gondu a Pavla Chalupníčka: Na obranu slobodného trhu* a knihu *Billa Bakera: Z bludného kruhu*. Ďalšie informácie o prezentovaných knihách nájdete na webstránke KI.
- 3) KI organizoval dňa 18. júna 2007 v Bratislave v poradí 25. diskusný konzervatívny klub, tentoraz na tému **Novela Zákonníka práce** spolu diskutovali Jozef Špirko, viceprezident RÚZ a Rudolf Bauer, poslanec NR SR (KDH).
- 4) Do dňa 24. júna 2007 v Nitrianskej galérii v Nitre prebiehala výstava **Príbeh skupiny A-R**. Jedným z mediálnych partnerov bol i KI.
- 5) Dňa 25. júna 2007 vystúpil riaditeľ KI *Ondřej Dostál* na konferencii **365 dní sociálnej demokracie**, ktorú v Bratislave organizovala Občiansko-demokratická mládež.
- 6) V júni 2007 (dňa 4. júna a 27. júna) sa konali ďalšie dva z cyklu seminárov **Akadémie klasickej ekonómie (AKE)**, ktoré viedol ekonóm KI *Peter Gonda*. Cyklus seminárov AKE organizuje KI v partnerstve s Vysokou školou manažmentu a za podpory

- Nadácie VÚB a Nadácie SPP. Informácie o cykle AKE nájdete na webstránke KI.
- 7) Dňa 28. júna 2007 vystúpil riaditeľ KI *Ondřej Dostál* v rámci diskusie na tému **Aká má byť budúca Európa? Akú Európu chce Slovensko?**, ktorá sa konala v Bratislave.
 - 8) Dňa 28. júna 2007 KI v spolupráci so Slovak Seminar on the Free Society a Stálou konferenciou Občianskeho inštitútu organizoval v Bratislave ďalšiu z cyklu prednášok CEQLS. Naším hosťom bol *Michael Novak*, známy americký filozof a politológ pôsobiaci v rámci American Enterprise Institute, ktorý prednášal na tému **Ekonomia, etika a kríza sociálneho štátu**. Viac informácií o prednáške, vrátane mediálnych výstupov a prepisu prednášky, nájdete na webstránke KI.
 - 9) V júni 2007 vydalo Centrum pro studium demokracie a kultury, Brno, zborník s názvom **Euro versus koruna**. Do zborníka o rizikách a prínosoch jednotnej európskej meny pre Česko (a Slovensko) prispel okrem renomovaných českých politikov, politológov, právnikov a ekonómov i ekonóm KI *Peter Gonda*. Viac informácií o zborníku, možnosti objednať si ho a stiahnuť príspevok *Petra Gondu* vo formáte PDF nájdete na webstránke KI v sekcii KI INFORMUJE.
 - 10) V júni 2007 sa z okruhu ľudí KI v médiách vyjadrovali: *Peter Zajac, Ondřej Dostál, Peter Gonda, Zuzana Humajová, Radovan Kazda, Dušan Sloboda, Tomáš Zálešák a František Šebej*.

Viac nájdete na webstránke KI www.konzervativizmus.sk v sekcii ČLÁNKY, KI KOMENTUJE a AUDIO/VIDEO KI.

POĎAKOVANIE ZA 2%:

Vážení priatelia,

dovoľte nám, aby sme sa touto cestou poďakovali tým z Vás, ktorí zareagovali pozitívne na našu prosbu o venovanie Vašich 2% z dane s príjmu pre KI. Veríme, že i vďaka Vašej podpore budeme môcť realizovať viaceré projekty a akcie počas roka 2007.

Dakujeme za Vašu podporu!

Váš Konzervatívny inštitút M. R. Štefánika

KONZERVATÍVNY
INŠTITÚT
M. R. ŠTEFÁNÍKA
M. R. ŠTEFÁNIK
CONSERVATIVE
INSTITUTE